

- wycofywanie z rynku wyrobów niespełniających wymagań zasadniczych.

Podczas wizyty doszło do spotkania Dziekana WEIiT z Dyrektorem Generalnym UKE, który jednocześnie pełnił rolę gospodarza w CLBT w Boruczy. Wymieniono opinie o możliwościach dalszego rozwoju wzajemnych kontaktów. Ten szczególnie przypadek współpracy jest przykładem możliwości pozyskiwania kontrahentów przemysłowych przy pomocy urzędu państwowego. W dalszym ciągu spotkania pojawiła się obustronna wola sformalizowania współpracy w zakresie:

- wymiany doświadczeń pomocnych w budowie laboratorium EMC uniwersytetu i stałej współpracy z laboratoriami w Boruczy i w Zielonej Górze,
- organizowania pokazów wyposażenia pomiarowego i prezentacji pomiarów wykonywanych w siedzibie Delegatury,
- praktyk studenckich w siedzibie Delegatury,
- zlecenia tematów prac dyplomowych dla studentów studiów inżynierskich.

Jednodniowy wyjazd do Warszawy nie należy do przyjemności. Nikt jednak nie narzekał. W rozmowach osiągnięto najważniejszy cel jakim jest obustronne zobowiązanie do rozwoju istniejącej współpracy.

> IBM Academic Day

4 listopada 2009 r. na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji odbyły się wykłady prowadzone przez specjalistów firmy IBM, zorganizowane przez Instytut Informatyki i Elektroniki, w ramach IBM Inicjatywy Akademickiej.

Inicjatywa Akademska stworzona została przez firmę IBM, w celu wspierania edukacji w zakresie nowo-

czesnych technologii oraz rozwijania współpracy firmy z uczelniami wyższymi z całego świata.

Tematyka zaprezentowanych wykładów obejmowała: zagadnienia związane z możliwością odbycia praktyk studenckich w firmie IBM, formy współpracy firmy IBM z uczelniami wyższymi, badań prowadzonych przez pracowników IBM oraz profesjonalnych rozwiązań softwarowych wykorzystywanych przy zarządzaniu i projektowaniu systemów informatycznych.

Wykłady cieszyły się dużą popularnością wśród studentów różnych wydziałów. Planowane są kolejne wykłady w następnym semestrze akademickim.

> NA ZDJĘCIU JAROSŁAW JACKOWIAK, ISV TECHNOLOGY MANAGER, ACADEMIC INITIATIVE ARCHITECT

Tomasz Gratkowski

> WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

» INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ

> „Błogostawiona kotyska”

W tym roku, 29 października Zbigniew Herbert obchodziłby swoje 85 urodziny. I choć pamięć poety uczczono licznymi spotkaniami, konferencjami oraz publikacjami w roku ubiegłym, w 10 rocznicę jego śmierci, to jednak teraz również pojawiły się inicjatywy przypominające o wielkim poecie.

W szczególności sposób 85. rocznicę urodzin Herberta upamiętnili miłośnicy twórczości poety związani z Warszawskim Festiwalu Poezji im. Zbigniewa Herberta. Od 2005 roku badacze i studenci regularnie spotykają się jesienią na sesjach poświęconych twórczości poety. Nie inaczej było i w tym roku, choć miejsce dotychczasowych spotkań

WARSZAWSKI
FESTIWAL
POEZJI
im. Zbigniewa Herberta

- Dom Pracy Twórczej w Oborach koto Warszawy zamieniono na Muzeum Narodowe w Przemyślu. Wszystko dlatego, że tym razem warsztaty połączone z wyjazdem studyjnym „ślądami Herberta” do miejsca, w którym poeta się urodził i spędził swe najmłodsze lata, do miasta, do którego sam Herbert nigdy więcej nie powrócił - Lwowa. Nie dziwi więc, iż temat przewodni spotkania brzmiał „Błogostawiona kotyska”, gdyż rzeczywiście „kotyskę” Herberta zamierzano odwiedzić.

22 października do Przemyśla zjechali studenci, doktoranci i wybitni herbertolodzy, którzy podczas tego typu spotkań mają wspaniałą okazję do skonfrontowania prac badawczych dotyczących twórczości autora Struny światła, zweryfikowania interpretacji, poddania pod krytykę swoich pomysłów. Dzięki życzliwości pana Mariusza Olbromskiego, dyrektora Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej wszystkie zaplanowane prelekcje, warsztaty oraz pokazy filmowe odbywały się w sali audiowizualnej jednego z najnowocześniejszych gmachów muzealnych w Polsce.

Na drugi, bardzo intensywny dzień spotkania, zaplanowano kilkanaście referatów, których tematem była twórczość Herberta. Prelegenci z różnych polskich uczelni wyższych poruszali sprawy zupełnie nowe, referowali wyniki badań

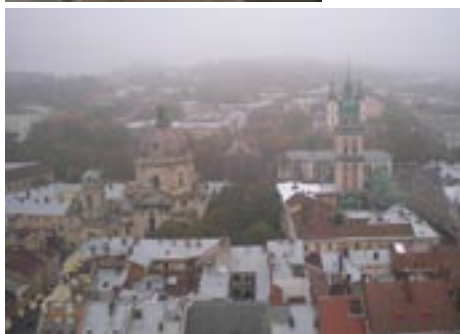
LWÓW - KOŚCIÓŁ POD WEZWANIEM ŚW. ANTONIEGO, GDZIE CHRZCZONY BYŁ ZBIGNIEW HERBERT.

LWÓW - WEJŚCIE DO BUDYNKU W KTÓRYM MIESZKAŁA RODZINA POETY.

POMNIK WIEŻCZA WIE LWOWIE

LWÓW - PANORAMA MIASTA

AMFITEATRZYCZANOWSKI

nad dotąd nieopracowanymi aspektami twórczości autora *Pana Cogito*, ale także prezentowali kolejne fragmenty swoich prac magisterskich lub doktoranckich. Każdy z nich miał okazję poznać opinie znawców na temat swoich poszukiwań, a także otrzymać wartościowe wskazówki i rady od najbardziej cenionych polskich literaturoznawców.

Przez kilka godzin słuchacze zgromadzeni w sali mieli okazję wysłuchać między innymi dr Ewy Badydy (autorka książki *Świat barw, świat znaczeń w języku poezji Zbigniewa Herberta*) z Uniwersytetu Gdańskiego, która mówiła o znaczeniu barw w poezji Herberta, dr Mateusza Antoniuka (autor książki *Otwieranie głosu. Studium wczesnej twórczości Zbigniewa Herberta*), z Uniwersytetu Jagiellońskiego, przedstawiającego swoją interpretację wiersza *Prolog*, Magdaleny Przybylskiej z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, konfrontującej eseje z tomu *Martwa natura z wędzidłem* z holenderskimi pejzażami uwiecznionymi przez artystów na płótnach. Dwa wystąpienia dotyczyły stricte tematu przewodniego naszego spotkania - o Lwowie Herberta mówił Mariusz Olbromski, zaś dr Anna Mazurkiewicz-Szczyszek, autorka książki *W asyście jakich dzwonów*. Obrazy miasta w twórczości Zbigniewa Herberta, swój referat zatytułowała *Miasto utracone*. Pojawiły się także wystąpienia dotyczące etyki i estetyki u Herberta (Karol Hryniewicz), empatii (Marta Drażyńska), nieulubianej fotografii (Iwona Grabska) czy potęgi ośmieszania (Agnieszka Kramkowska-Dąbrowska). Tę część wystąpień zamknął dr Tomasz Cieślak-Sokołowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego,

który zastanawiał się, czy Zbigniewa Herberta można uznać za poetę postmodernistycznego. Różnorodność poruszanych problemów pokazuje, że twórczość Herberta w niewyczerpany sposób inspiruje, wciąż ciekawi i wciąż daje możliwość dokonywania odkryć interpretacyjnych.

Po obiedzie nadszedł czas na warsztaty. Nie chodziło jednak o praktyczny udział wszystkich uczestników w warsztatach np. poetyckich, co mogłoby sugerować to określenie. To znani i cenieni literaturoznawcy mieli zaprezentować słuchaczom swoje warsztaty interpretacyjne, swoje - przez lata wypracowane - sposoby pracy z tekstem, tajniki pracy badawczej i krytycznej.

Jako pierwszy głos zabral profesor Ryszard Nycz z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który o teoriach, praktyce i problemach interpretacji opowiadał na przykładzie interpretacji wiersza *Pan Cogito* opowiada o kuszeniu Spinozy. Następnie słuchacze mieli okazję zapoznać się ze sposobem, w jaki przy wykorzystaniu metod intertekstualnych i hermeneutycznych został zinterpretowany przez dr hab. Danutę Opacką-Walasek wiersz *Tkanina*. Trzecim z zaproszonych interpretatorów poezji Herberta była dr hab. Małgorzata Mikołajczak z Uniwersytetu Zielonogórskiego, która opowiedziała o swoich doświadczeniach związanych z poszukiwaniami heksametru u Herberta oraz o pełnionych przez niego funkcjach w wybranych wierszach poety. Kolejny prelegent, profesor Wojciech Ligęza zatytułował swe wystąpienie *Dwie lzydory*. Opowiadał w nim o tym, jak interpretował dwa wiersze - Szymborskiej i Herberta - które łączyła postać lzydory Duncan właśnie. Na koniec sesji wystąpił prof. Dariusz Pawelec z Uniwersytetu Śląskiego, który na przykładzie wiersza *Elegia* na odejście pióra atramentu lampy pokazał, jaką funkcję w interpretacji utworu może pełnić jego gatunek.

Każda z osób poproszonych o zdradzenie tajemnic swojego warsztatu, podkreślała że bardzo trudno mówić o metawarsztatowych kwestiach, jednak takie spojrzenie wiele dało słuchaczom, często dopiero zaczynającym swą przygodę z interpretacjami. Prelegenci zauważali również, że dziś, gdy ich interpretacje funkcjonują już jako skończone, opublikowane, napisaliby je inaczej: coś by dodali, coś ujęli, być może w innym kontekście, w innym aspekcie osadziliby swoje rozpoznania - okazuje się bowiem, że praca badacza poezji nie kończy się raz i na zawsze, wręcz przeciwnie - zaczyna się na nowo z każdym kolejnym odczytaniem utworu bądź lekturą innych dzieł, które na dany tekst rzucają odmienne światło.

Po tych fascynujących wystąpieniach okazało się, że dzień jeszcze się nie zakończył. Po kolacji uczestnicy spotkania wrócili do muzeum, aby tam obejrzeć polsko-ukraiński film w reżyserii Małgorzaty Szysz-

DARIUSZ PAWELEC, MAŁGORZATA MIKOŁAJCZAK, WOJCIECH LIGEZA WE LWOWIE

ki *Śladami Herberta po Lwowie*. Prezentowane obrazy Lwowa przygotowały widzów na to, co mieli oni zobaczyć następnego dnia, zaś wplecione w film utwory Herberta i opowieści o jego mieście pozwoliły poczuć niepowtarzalny klimat tego miejsca.

Kolejny dzień, 24 października minął pod znakiem wyjazdu studyjnego do Lwowa. Przewodnikiem był sam Herbert, gdyż uczestnicy spotkania poznali miasto w bardzo specyficzny sposób - odwiedzając miejsca, w których do dziś pozostały ślady obecności poety: Kościół św. Antoniego przy ul. Łyczakowskiej, w którym został ochrzczony; gimnazja, do których jako chłopiec uczęszczał; kolejne zamieszkiwane przez rodzinę Herbertów domy; Cmentarz Łyczakowski, na którym pochowani są krewni poety. Jednak nie sposób było pominąć miejsc charakterystycznych dla Lwowa, dlatego też na trasie zwiedzających pojawiła się choćby Kaplica Boimów, pomnik Adama Mickiewicza czy katedry: katolicka i ormiańska.

Tak zakończyło się kolejne spotkanie zorganizowane przez Dyrektora Warszawskiego Festiwalu Poezji im. Zbigniewa Herberta, Józefa Marię Ruszara. Jak zwykle wspaniała inicjatywa wzbogaciła uczestników (także z Uniwersytetu Zielonogórskiego) o doznania intelektualne i estetyczne, a wielu z nich zainspirowała do pracy. Efekty poszukiwań, którym początek dała wizyta w Przemyślu i Lwowie, poznamy prawdopodobnie podczas następnej konferencji poświęconej twórczości Zbigniewa Herberta, jesienią 2010 roku organizatorzy planują bowiem powtórzyć tegoroczne przedsięwzięcie.

Dorota Poślednia

> Konferencja Pamięć Czasu Zagłady

13-14 października 2009 roku odbyła się interdyscyplinarna konferencja naukowa *Pamięć czasu zagłady*, zorganizowana z inicjatywy Instytutu Filologii Polskiej dla upamiętnienia 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Honorowy patronat nad symposium objęli: JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, Wojewoda Lubuski Helena Hatka, Marszałek Województwa Lubuskiego Marcin Jabłoński, Prezydent Miasta Zielona Góra Janusz Kubicki.

Referentami byli przede wszystkim pracownicy Uniwersytetu, przedstawiciele lubuskiego środowiska literackiego oraz środowisk kombatanckich. Konferencja miała wprowadzić charakter regionalny, ale uczestniczyli w niej dwaj znakomici goście spoza Ziemi Lubuskiej. Swoją obecnością zaszczycił nas znany pisarz, autor m.in. głośnej *Nienawiści* (wyróżnionej w roku 2007 przez kapitułę Nagrody Literackiej im. Józefa Mackiewicza oraz mianowanej do Literackiej Nagrody Angelusa) - Stanisław Srokowski. Mieliśmy również zaszczyt gościć autora książki *Przemilczane ludobójstwo na Kresach* - ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego. Obaj goście wygłosili prelekcje inauguracyjne kolejne dni konferencji. Prelekcje Stanisława Srokowskiego i ks. Tadeusza-Zaleskiego powiązane były z promocją ich książek.

Interdyscyplinarna formuła konferencji pozwoliła uczestnikom na refleksję nad czasem zagłady jako tematem obecnym w różnych formach przekazu, realizowanym poprzez rozmaite „formy pamięci”: wspomnienia, pamiętniki i autobiografie, literaturę piękną, twórczość muzyczną, dokumentację muzealną oraz zasoby internetowe.

Autorzy referatów skoncentrowali się na najistotniejszych kwestiach dotyczących lat 1939-1945. Problematyce ludobójstwa na Kresach Wschodnich II RP w latach II wojny poświęcone były referaty Stanisława Srokowskiego, ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego, Henryka Szyllkina, dr Doroty Szagun, dr Marii Jazownik i prof. Leszka Jazownika. O swoim pobycie na zesłaniu na Syberii opowiedział Józef Maciejewski. Dr Anita Kucharska-Dziedzic przedmiotem analizy uczyniła wspomnienia wojenne w literaturze emigracyjnej. Temat literackich i pozaliterackich sposobów upamiętniania zagłady narodu żydowskiego podjęty został przez dr Annę Podemską-Katużę (UAM), ks. dr. Grzegorza Chojnackiego (Instytut Filozoficzno-Teologiczny im. Edyty Stein), mgr Martę Wiatrzyk-Iwaniec (UAM) oraz dr. Rafała Ciesielskiego. Obrazom wojny w poezji współczesnej poświęciły swoje referaty prof. Małgorzata Mikołajczak oraz mgr Dorota Poślednia. Prof. Katarzyna Węgorowska przedstawiła filologiczno-historyczną interpretację pamiętnikarskich wpisów z lat wojny. Najnowsze „formy pamięci” o latach 1939-1945 analizowały prof. Bernadetta Nitschke (koncepcja Muzeum II Wojny Światowej) oraz mgr Beata Mirkiewicz (internetowe źródła wiedzy o II wojnie).

W czasie konferencji odbył się koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru „Pohulanka”, działającego w ramach Oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w Zielonej Górze. Interesującym wydarzeniem było także otwarte spotkanie członków i sympatyków TMLiKP-W w „Palmiarni” UZ, poprzedzone prelekcją Stanisława Srokowskiego i ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego.

Konferencji towarzyszyła wystawa *Pamięć czasu zagłady*, przygotowana przez pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej, na której wyeksponowano bogatą literaturę pamiątkarską i wspomnieniową. Prezentowane publikacje ukazywały tragedię ofiar terroru stalinowskiego, hitlerowskiego i ukraińskiego nacjonalizmu, a także dramat wojennych oraz powojennych przesiedleń i wypędzeń. Stronę ikonograficzną wystawy stanowiły plakaty filmowe ze zbiorów naszej biblioteki, reprezentujące polską szkołę plakatu.

Kronika konferencji zamieszczona jest na stronie:
<http://www.ifp.uz.zgora.pl/badania/konferencje.html>

Maria Jazownik

>> INSTYTUT HISTORII

> Konferencja w Instytucie Historii Promnitzowie w dziejach Śląska i Łużyc - Żary, 22 października 2009 r.

Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Urząd Miasta Żary, Towarzystwo Studiów Łużyckich oraz Polskie Towarzystwo Historyczne o/Zielona Góra zorganizowały 22 października 2009 r. międzynarodową sesję naukową poświęconą dynastii Promnitzów. Spotkanie miało miejsce w auli Urzędu Miejskiego w Żarach, jego uczestników powitał burmistrz miasta, Roman Pogorzelec. Wyraził on zadowolenie z zainteresowania tematyką, silnie osadzoną na terenach łużyckich i w dawnym państwie stanowym rodu, Żarach. Po przemowie nastąpiła prezentacja filmu promującego miasto oraz region między Odrą, Bobrem i Nysą.

Pierwszy referat Promnitzowie wobec modernizacji wygłosił prof. Tomasz Jaworski (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej, TSŁ, UZ). Referent zaakcentował gospodarczy i kulturowy wkład dynastii w rozwój Śląska i Łużyc. Rozkwit Promnitzów, panów stanowych wy-

wodzących się z Saksonii, ojczyzny filozofów, muzyków i wynalazców, przypadł na XVI, XVII i XVIII wiek. Zbiegł się czasowo z doktryną kameralizmu, która umożliwiła odkrycie i spożytkowanie kapitału społecznego. T. Jaworski podkreślił politykę jednego z najbardziej znanych reprezentantów rodu, wrocławskiego biskupa Baltazara von Promnitza, orędownika tolerancji religijnej. Dynastia odnalazła się w pełni w epokach renesansu i baroku, wykorzystując specyfikę położenia geograficznego Śląska i Łużyc, sąsiedztwo saksońskich Wettynów i Słowian Europy Środkowej. Istotna była tutaj także znajomość z ówczesnymi przedstawicielami prądów religijnych i ekonomicznych: Marcinem Lutrem, pietystą Filipem Jakubem Spenerem oraz uczonym Veit L. von Seckendorffem. Poszczególne posiadłości możnowładców zilustrował cykl przezroczy.

Dr Hanna Kurowska (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej, TSŁ, UZ) zaprezentowała *Politykę miejską w czasach Promnitzów* koncentrując się na rządach dynastii na początku XVII wieku w Gubinie. Naszkicowane przez prelegentkę czasy dotyczą namiestnika Dolnych Łużyc, Henryka Anzelma von Promnitza, który z żelazną konsekwencją prowadził politykę pośród rajców i organizujących zamieszki rzemieślników, o czym świadczy najsurowszy wyrok, wydany na farbiarza Jakuba Wunschwitzy w 1604 r.

Jolanta Skierska (Zakład Historii XVI-XVIII w., TSŁ, UZ) przedstawiła *Zarys struktury demograficznej w rodzie Promnitzów*. Referentka dokonała opisu genealogicznego rodu, tradycji nadawania imion, omówiła współczynnik narodzin, długość życia, śmiertelność oraz częstotliwość zawierania małżeństw w XVII i XVIII w.

Wystąpienie dr Moniki Drozdek (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie) poświęcone było *Sztuce ogrodowej Promnitzów*. Podczas projekcji slajdów architekt krajobrazu wskazała na wiekopomne znaczenie zespołu pałacowego w Wersalu i inspiracje barokiem w żarskich ogrodach dynastii. Wskazała również na różnorodność stylów w omawianej sztuce: ogród we władanej przez Promnitzów łowie Żagańskiej zaprojektowano w stylu secesyjnym. Jego znaczenie pozwala uzmysłowić fakt, że zielony kompleks jest pierwowzorem Ogrodu Japońskiego we Wrocławiu i łączy elementy sztuki japońskiej, koreańskiej oraz chińskiej (kolejno: harmonia elementów niebo - człowiek - ziemia, zaczerpnięta z filozofii ZEN, okrągły kształt kamieni oraz chińskie bramy księżycowe - symbol przejścia do innego wymiaru). Swoją wyjątkowość miejsce w łowiej zawdzięcza również gajowi różaneczników.

> PROF. TOMASZ JAWORSKI (ZAKŁAD DEMOGRAFII I HISTORII GOSPODARCZEJ, TSŁ, UZ) PODKREŚLIŁ PONADCZASOWE ZNACZENIE DZIEDZICTWA DYNASTII PROMNITZ.

> DR HANNA KUROWSKA PODCZAS PRELEKCJI O POLITYCE MIEJSKIEJ (ZAKŁAD DEMOGRAFII I HISTORII GOSPODARCZEJ, TSŁ, UZ).

> POTOMEK RODU MARTIN DIETER PROMNITZ (BERLIN) Z KRONIKĄ RODZINNĄ (DRUGI Z PRAWYJ).

Życie naukowe za czasów Promnitzów było tematem referatu dr Sylwii Kociół (Gimnazjum nr 2 w Żarach, współorganizator sesji naukowej). Potwierdził on obraz rodu jako ludzi światłych, wspierających edukację i rozwój intelektualny na Śląsku i Łużycach, otwartych na nowinki techniczne i kulturalne. W dzieje Promnitzów wpisane zostało ufundowanie pierwszej drukarni w Nysie (rok 1555), szkolnictwo elementarne w placówkach prowadzonych przez nauczycieli katolickich i protestanckich, działalność absolwentów szkoły żarskiej: Basiliusa Fabera (opublikował *Thesaurus eruditionis scholasticæ* - pierwszy słownik łacińsko-niemiecki - 1571 r.) i nowocześniejszego pedagoga i filologa klasycznego Michaela Neandera; to również w tym czasie Michael Hirschfelder skonstruował zegar (dzieło, symbol nowych czasów, ustawiono w 1585 r. w żarskim kościele głównym), nastąpił rozwój rzemiosła i nauk ścisłych. Żary rozstawił lekarz, teolog i działacz społeczny Christian Friedrich Richter, kronikarze Adam Büsser, Johann G. Worbs oraz sprowadzeni na dwór kompozytorzy G. Ph. Telemann i Erdmann Neumeister.

Rafał Szymczak (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej UZ, TSŁ, Żary) referował o *Zmianach klimatycznych w XVIII wieku i ich wpływie na gospodarkę Promnitzów*. Podkreślił postępujące od XIV wieku ochłodzenie klimatyczne, występowanie plag insektów oraz zagrożenie żywiołem wodnym i wypływające z tych zjawisk problemy w gospodarce rolnej.

Piotr Kowalski (Zakład Demografii i Historii Gospodarczej UZ, TSŁ, Żary) przedstawił *Wpływ Promnitzów na rozwój symboliki lasu w kulturze i gospodarce mieszkańców Borów Dolnośląskich*. Warto zauważyć, że tamtejsza działalność dynastii wiąże się z osobą Baltazara Erdmanna, który w roku 1690 nabył Osiecznicę, a w 1747 stał się władcą Kliczkowa. Panowanie rodu w Borach (Iłowa, Trzebiel, Gozdnicza) zaowocowało powrotem do tradycji hutniczych (Abraham G. Werner wybudował pierwszy wielki piec w Ławszowej), łowieckich, rozbudową systemu melioracyjnego i rozwojem gospodarki leśnej (hodowla bażantów, psów dworskich, eksport dziczyzny). W prezentacji multimedialnej referenta nie zabrakło również ciekawostek ze świata muzyki.

Izabela Taraszczuk (Zakład Literatury Niemieckiej do XVIII w. w Instytucie Filologii Germańskiej, UZ) nakreśliła obraz Promnitzów w literaturze pięknej. Możliwością uwagę poświęcili autorzy XVII, XIX i XX wieku: poeta baroku Martin Opitz, głogówecki hrabia Johann Georg III von Oppersdorff, eseista Jakob Wassermann, badacz podań Johann Georg Theodor Grässe czy kompozytor

Leopold Schefer. Z różnorodnych gatunków literackich (ekloga, dramat, powieść, elegia, klechda) wyłaniają się portrety filantropki (Benigna Poliksena von Oppersdorff), dumnych władczyń (Eleonora von Promnitz) oraz naznaczonych tragicznie outsiderów (Erdmann III von Promnitz).

Dr Przemysław Szpaczyński (TSŁ, Zielona Góra) wygłosił prelekcję o Seyfriedzie von Promnitz (1534-1597), który - jako władca państwa stanowego Żary-Trzebiel - pielęgnował gospodarczy rozwój regionu, ograniczając jednocześnie prawa rajców poprzez likwidację wyborów do rady miejskiej i bezpośrednią, osobistą elekcję urzędników.

Piotr Partyka (TSŁ, Żary) naświetlił Żary okresu poprzedzającego dziewiętnastowieczną industrializację, przedstawiając Żarskie włókiennictwo w okresie rozkwitu gospodarki dworskiej Promnitzów.

Agnieszka Lipińska (TSŁ, Zielona Góra) dokonała *Oceny polityki etnicznej Promnitzów w świetle prac Frido Mětska*. Urodzony w 1916 roku w saskońskim Annabergu poeta i historyk posługiwał się językiem niemieckim i dolnołużyckim, pozostawił szereg studiów naukowych poświęconych szeroko pojętej kulturze Serbołużyczan, Państwa Pruskiego i Brandenburgii.

Wystąpieniem o kronice Johanna Samuela Magnusa obrady naukowej zakończyła Anna Janczys (Zakład Historii Nauki i Kultury, UZ). Przedwcześnie zmarły syn pastora, historyk i twórca poezji religijnej zastąpił jako autor pieśni i mów pogrzebowych oraz wydanej pośmiertnie w 1710 roku kroniki żarskiej, przykładowo historiografii regionalnej i dworskiej. W liczącym 460 stron dziele Magnusa objaśnił słowiańskie pochodzenie nazwisk szlacheckich zakończonych - nomen omen - afiksem -nitzz wzgl. -itz, opisał Wojnę Pótnocną, pozytywnie ukazał postaci Baltazara i Ulricha Promnitzów - jako władców demokratycznych i elokwentnych, władających językiem polskim (Ulryk).

Podczas tegorocznej sesji naukowej miasto Żary gościło dwóch niezwykle gości, potomków dawnego rodu: Martina Dietera Promnitza z Berlina oraz Richarda Dietricha z Arizony. Ich pradziadkowie w linii męskiej wywodzili się z Tucholi Żarskiej i byli ... braćmi. Pierwszy z panów od dwudziestu lat zajmuje się genealogią oraz historią regionu. Z zebranych przez niego dotychczas materiałów powstała licząca ponad tysiąc stron kronika rodzinna. M. D. Promnitz utrzymuje kontakty z polskimi historykami i rodziną Bibersteinów. Zaangażowany jest również w społeczno-charytatywną działalność w Lubuskiem, uczy się języka polskiego i co roku stara się odwiedzić Polskę, co - z uwagi na liczne zajęcia i zainteresowania - nie zawsze mu się niestety, jak sam podkreśla, udaje.

Richard Dietrich pochodzi z rodziny protestanckich duchownych i jest muzykiem bluesowym. Jego familia, rozproszona po USA, zamieszkuje stany Iowa, Kalifornia, Minnesota i region Wybrzeża Wschodniego. Podczas wywiadu zwrócił uwagę na zbliżone brzmienie nazw Iowa i Iłowa, otwierając w żartobliwy sposób perspektywę badań etymologiczno-historycznych. Na przyszły rok 2010 Richard Dietrich planuje wraz z chórem wizytę w Żarach z okazji 750-lecia nadania praw miejskich.

Obydwaj panowie, dumni ze swoich słowiańskich i niemieckich korzeni, wyrazili radość z możliwości uczestnictwa w żarskiej sesji, pielęgnowania kontaktów rodzinnych oraz zawiązujących się przyjaźni.

Na zakończenie Ireneusz Brzeziński w Urzędzie Miasta

POTOMEK RODU RICHARD DIETRICH Z ARIZONY W USA (PO LEWEJ) I TLUMACZ.

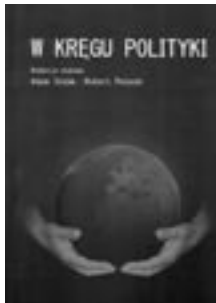

Żary podziękował wszystkim uczestnikom, wręczając gościom i referentom upominki.

Tegoroczna konferencja pozwoliła zebrać i usystematyzować historię dynastii władającej terenami Dolnych Łużyc i Śląska. Data możliwość konfrontacji przeszłości ze współczesną tradycją tworzoną przez potomków możliwego rodzaju, torując nowe drogi nauce i kulturze z pełnym poszanowaniem zdobywanego przez blisko 400 lat dziedzictwa.

Piotr Kowalski, Izabela Taraszczuk

» INSTYTUT POLITOLOGII

» 27 listopada br. podczas obchodzonego w Palmiarni Uniwersytetu Zielonogórskiego Jubileuszu 35-lecia pracy naukowo-dydaktycznej prof. Wiesława Hładkiewicza miało miejsce przedstawienie książki jubileuszowej zatytułowanej „W kręgu polityki”, zredagowanej przez Adama Ilciowa i Roberta Potockiego oraz zrecenzowanej przez prof. Jarostawa Macałę. W jej uroczystej

prezentacji wzięli udział liczni goście zaproszeni przez Jubilata: JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski, Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Wojciech Strzyżewski, Dyrektor Instytutu Politologii prof. Bernadetta Nitschke oraz Dyrektor Instytutu Historii prof. Dariusz Dolański.

W prezentowanej publikacji, nie licząc wprowadzenia, wydzielono trzy grupy tematyczne związane z: 1) dziejami Ziemi Lubuskiej, 2) polityką polską, 3) wybraną problematyką z zakresu Wielkiej Polityki.

Wspomniane wprowadzenie poprzedza wstęp autorstwa Bernadetty Nitschke przedstawiający godne odnotowania osiągnięcia naukowo-dydaktyczne Instytutu Politologii UZ w latach 1997-2009. Sylwetkę i interdyscyplinarny dorobek naukowy, a nawet poetycki Jubilata - Wiesława Hładkiewicza - ukazał Adam Ilciow (Wiesław Hładkiewicz: rys biograficzny). W szkicu tym nie tylko omówiono rozwój kariery zawodowej Profesora, ale również wyartykułowano osobiste Jego cechy takie jak przyjaźń lub koleżeństwo, o których istocie przekonali się zaproszeni do tej publikacji Autorzy. Zasadniczą część pracy poprzedza również biogram Ojca Jubilata Edwarda Hładkiewicza (1925-1995), długoletniego działacza chłopskiego i społecznika. Przypomniał tą postacią, tak bardzo odbiegającą, z racji licznych zainteresowań, od schematu lokalnego polityka-ludowca Daniel Kotelak (Zanim pamięć przeminie: Edward Hładkiewicz). Jest to poprawiona i rozszerzona wersja niedawno opublikowanego artykułu Edward Hładkiewicz (1925-1995). Działacz chłopski i społeczny (zamieszczona w opracowaniu: Zapisali się w dziejach Środkowego Nadodrza. Szkice biograficzne, red. P. Bartkowiak, J. Kuczer, D. Kotlarek, Zielona Góra 2009, s. 136-142). Intencją autora było nie tylko przybliżenie Czytelnikom tej osoby, ale też wyłamanie się z obowiązującego, aczkolwiek niepisane paradygmatu,

popularnego zwłaszcza wśród młodych badaczy, zakładającego przede wszystkim sensowność „uprawiania” biografistyki postaci zazwyczaj pierwszoplanowych i to najlepiej opozycyjnie nastawionych wobec Polski Ludowej. W efekcie głośniejszych sporów wokół tego rodzaju publikacji, zapomina się o tych ludziach, którzy obrali mniej spektakularną drogę pracy organicznej zmieniającej Polskę na lepsze mimo jej obciążenia charakterystycznymi dla PRL-u ideologicznymi naleciałościami oraz wynikającymi z tego trudnościami, a czasami budzącymi dziś niezrozumienie i pochopne potępienie - kompromisami.

W części pierwszej autorzy przedstawili będące przedmiotem ich badań wybrane zagadnienia wzbogacające naszą wiedzę o dziejach Ziemi Lubuskiej. Rzecz ta wymaga podkreślenia zważywszy na fakt, że regionalistyka często nie jest obiektem zainteresowania ze strony badaczy. Traci ona często na atrakcyjności zwłaszcza w sytuacji, kiedy trzeba się zmierzyć z niedostatkami źródeł i opracowań. Wspomniane trudności nie zniechęciły poszczególnych autorów czego przykładem może być publikacja Zygmunta Kowalczyka (Moja mała ojczyzna z wielką historią). W interesujący sposób zaś na temat postaw elit zielonogórskich w Marcu 1968 r. wypowiedział się Ryszard Zaradny (Elity zielonogórskie w Marcu 1968). Autor przedstawił genezę, przebieg i skutki antyżydowskiej działalności zielonogórskiego aparatu partyjno-państwowego. Syntezę zaś złożonych i skomplikowanych losów ludności niemieckiej na Ziemi Lubuskiej w latach 1950-1989 sporządziła Fatima Nowak-Małołepsza (Niemcy na Ziemi Lubuskiej w latach 1950-1989). Warto zwrócić też uwagę na opracowanie Przemysława Bartkowiaka (Proces oczyszczania księgozbiorów w bibliotekach zielonogórskich w latach 1948-1956), ponieważ jest to nie tylko rzecz mało znana, ale również ukazująca represyjną politykę partii komunistycznej wobec niezgodnych ze stalinowskimi założeniami ideologicznymi książek. Publikacja ta stanowi uszczegółowienie wcześniejszego artykułu tegoż autora (Proces oczyszczania księgozbiorów na Środkowym Nadodrzu w okresie stalinowskim 1948-1956, w: Kultura i społeczeństwo na Środkowym Nadodrzu w XIX i XX wieku, red. P. Bartkowiak, D. Kotlarek, Zielona Góra 2008, s. 112-124).

Analizy poświęcone wybranym aspektom polityki polskiej odnaleźć można w drugiej części publikacji. Teksty te cechuje nie tylko różny zakres chronologiczny, ale zarazem różnorodność tematyczna. Dzięki temu Czytelnik otrzymuje możliwość zapoznania się z ciekawą oraz odbiegającą od monotematyczności lekturą. Zawartość tego fragmentu pracy stanowią ustalenia i refleksje naukowe m. in. Tomasza Nodzyńskiego (Uwagi o przemianach polskiej myśli zachodniej w latach 1939-1945), Radostawa Domke (Publicystyka emigracyjna wobec Ziemi Odzyskanych w latach 1945-1948), Jolanty Chwastyk-Kowalczyk (Świat bez granic... Twórczość Polaków na obczyźnie w świetle prasy emigracyjnej), Grzegorza Niecia, (ZSL wobec dziedzictwa ruchu ludowego do 1956 roku) oraz Anny Łoś-Nowak (Wyzwania dla społeczeństwa polskiego w dobie transformacji systemowej).

W ostatniej, trzeciej części pracy zamieszczono opracowania poświęcone problematyce Wielkiej Polityki będącej szczególnie w zainteresowaniu Jubilata. Jest to zrozumiałe, biorąc pod uwagę, że wiele z nich takich np. jak upadek Niemieckiej Republiki Demokratycznej i późniejsze zjednoczenie Niemiec dokonało się na Jego oczach. Liczne zajęcia naukowo-dydaktyczne nie pozbawiły Profesora ciekawości współczesnego świata oraz skłonności do prowadzenia dyskusji z innymi badaczami na temat zmian

politycznych, społecznych i gospodarczych zachodzących w poszczególnych krajach. Tłumaczy to zasadność umieszczenia w niniejszej książce publikacji autorstwa m. in. Jarostawa Flakowskiego (Elity polityczne bylej NRD po 1989 roku), Agnieszki Opalińskiej (Aparat bezpieczeństwa w NRD), Stefana Dudry i Piotra Pochyłego (Kurdowie - wokół problemu tożsamości narodowej), Pawła Karp (Bundeswehra na Czarnym Łądzie w latach 1992-2009), Roberta Potockiego (Kontr)rewolucja różg? Kryzys polityczny w Gruzji z listopada 2007 roku) oraz Andrzeja Małkiewicza (Czy Chiny stają się supermocarstwem?).

Zbiór studiów dedykowanych Profesorowi Wiesławowi Hładkiewiczowi w 35-lecie pracy naukowo-dydaktycznej liczy 361 stron. Wartość tego opracowania nie należy jed-

nak postrzegać i oceniać przez pryzmat objętości. Jest to bowiem wymierny dowód uznania okazany przez redaktorów i autorów dla Profesora, którzy niejednokrotnie rozpoczynali swoją działalność naukową od zapoznania się z Jego książkami. A o zdobyciu niektórych z nich w celu wzbogacenia prywatnych bibliotek zabiegają do dzisiaj tego dnia...

W kręgu polityki. Zbiór studiów dedykowanych Profesorowi Wiesławowi Hładkiewiczowi w 35-lecie pracy naukowo-dydaktycznej, red. Adam Ilciów, Robert Potocki, Śląskie Towarzystwo Naukowe, Zielona Góra-Częstochowa 2009, ss. 361.

Daniel Koteluk

> WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ I ŚRODOWISKA

> KONFERENCJE

Inżynieria sejsmiczna w polskim budownictwie

19-20 listopada w Krakowie odbyło się XII Sympozjum *Wpływy sejsmiczne i parasejsmiczne na budowlę*. Organizatorami zarówno tego, jak i wszystkich poprzednich spotkań byli: Katedra Statyki i Dynamiki Budowli Instytutu Mechaniki Budowli Politechniki Krakowskiej, a także Laboratorium Badania Odkształceń i Drgań Budowli (akredytacja PCA), Komisja Budownictwa Oddziału PAN w Krakowie oraz Polska Grupa Inżynierii Sejsmicznej i Parasejsmicznej. Przewodniczącym Komitetu Naukowego, był prof. Janusz Kawecki, natomiast Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył prof. Krzysztof Stypuła z Politechniki Krakowskiej.

Niniejszym pragnę poinformować, być może zaciekawionych, Szanownych Czytelników, co to w ogóle jest Polska Grupa Inżynierii Sejsmicznej i Parasejsmicznej (w skrócie PGISiP).

Otóż inicjatywa utworzenia PGISiP powstała w roku 1994 na VII Sympozjum *Wpływy sejsmiczne i parasejsmiczne na budowlę*. Grupa została afiliowana przy Komitecie Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN w 1995 r. Celem PGISiP jest:

- > Pozyskiwanie z EAEE (European Association for Earthquake Engineering) informacji o realizowanych w poszczególnych krajach pracach badawczych z zakresu inżynierii sejsmicznej;
- > Zapewnienie możliwości udziału przedstawicieli Polski w regionalnych sympozjach i konferencjach organizowanych przez EAEE;
- > Upowszechnianie wydawnictw EAEE, zawierających prace z zakresu inżynierii sejsmicznej i dynamiki konstrukcji, wśród członków Grupy oraz pomoc w upowszechnianiu wyników badań własnych;
- > Organizowanie spotkań dotyczących aktualnych problemów inżynierii sejsmicznej i parasejsmicznej.

Przewodniczącym Zarządu PGISiP jest prof. Tadeusz Tatar z Politechniki Krakowskiej. Celem obecnego XII Sym-

pozjum jest przedstawienie aktualnego stanu wiedzy z zakresu inżynierii sejsmicznej i parasejsmicznej oraz prezentacja najnowszych prac z tej dziedziny z uwzględnieniem wyników badań przeprowadzonych w Polsce. Dlaczego piszemy o tym Sympozjum? Ponieważ czynny udział wziął w nim nasz instytutowy Kolega **dr Jacek Korentz** prezentując referat pt. *Ciągliwość lokalna żelbetowych konstrukcji ramowych wg postanowień PN-En 1998 - 1:2005, EUROKOD 8*. Według zasad EC8 konstrukcje żelbetowe na terenach aktywnych sejsmicznie powinny być tak projektowane, aby posiadały odpowiednią zdolność do rozpraszania energii i jednocześnie charakteryzowały się zachowaniem ciągliwym. Zapewnienie odpowiedniego poziomu ciągliwości wymaga stosowania szczegółowych zaleceń dla elementów konstrukcyjnych. W referacie przedstawiono zalecenia EC8 dotyczące zapewnienia odpowiedniej ciągliwości lokalnej w sferach krytycznych belek i słupów. Dla zilustrowania tych zaleceń zachowanie przykładowych przekroji jest przedstawione przy zastosowaniu prostych metod analitycznych i numerycznych.

Marek Dankowski

Nauki ścisłe w technice

13-15.09.2009 w Zakopanem odbyła się konferencja pt. **Nauki Ścisłe w Technice** zorganizowana pod patronatem Polskiego Towarzystwa Metod Komputerowych Mechaniki w ramach projektu *Plan rozwoju Politechniki Częstochowskiej*. W konferencji tej wzięli udział pracownicy Instytutu Budownictwa UZ: **dr inż. Joanna Kaliszuk**, **dr inż. Krzysztof Kula** i **dr inż. Tomasz Socha**.

Celem Konferencji była integracja środowisk naukowych i zacieśnienie kontaktów merytorycznych pomiędzy naukami matematyczno-fizycznymi i naukami technicznymi. Zakres konferencji obejmował organizację trzech szkół, tj. matematycznej, fizycznej i technicznej, w których kształcili się i dyskutowali studenci, doktoranci i młodzi pracownicy nauki. Ponadto odbyły się panele dyskusyjne poświęcone realizacji zajęć z matematyki i fizyki na kierunkach technicznych, partnerstwu uczelni i jednostek naukowych związanych z realizacją projektów, zamawianiu kształcenia w celu zwiększenia liczby absolwentów